

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

privind admiterea recursului

în cauza civilă

ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA împotriva SRL
„SIVTRANSPORT-PRIM” și Secara Igor, intervenient accesoriu CA
„GENERAL ASIGURĂRI” SA

împotriva deciziei din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-684/24
NR. PIGD 2-23045802-01-2ra-07062024)

Într-o situație în care legea nu impune forma scrisă sub sancțiunea nulității instanța avea obligația de a analiza substanța raportului juridic, inclusiv existența și manifestarea voinței părților.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, jud. O. Fiodorov
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, R. Pulbere, D. Dulghieru

17 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Compania de Asigurări „GENERAL ASIGURĂRI” Societate pe Acțiuni,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 martie 2023, ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” și lui Secara Igor cu privire la încasarea datoriei.
2. În motivarea acțiunii a indicat că la 30 martie 2021, în s. XXXXXX, r-l Anenii Noi, Secara Igor, aflându-se la volanul autocamionului de model „TIR-DAF” cu n/î XXXXXX, ce aparține SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, s-a tamponat într-un pilon de la instalația electrică al LEA-0,4kV PT-216 F-2, ce aparține ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA. Valoare prejudiciului cauzat fiind de 9736,40 lei.
3. Potrivit reclamantei, responsabili pentru prejudiciul cauzat se fac solidar pârâții, deoarece autocamionul aparținea SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, iar Secara Igor a fost persoana care a comis accidentul.
4. La 15 august 2022, în adresa pârâților au fost expediată somația de plată a datoriei și a dobânzilor aferente.
5. Astfel, reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar de la pârâți a prejudiciului material de 9 736,40 lei și a dobânzii de întârziere de 2979,95 lei.
6. Prin încheierea din 29 mai 2023, s-a dispus atragerea în calitate de intervenient accesoriu a CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din 29 iunie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Totodată, cererea avocatului Buga Vladimir, care acționează în interesele lui Secara Igor, cu privire la încasarea de la ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA, în beneficiul lui Secara Igor, a sumei de 4000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, s-a admis parțial. S-a încasat de la ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA, în beneficiul lui Secara Igor, suma de 3000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, cererea s-a respins ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. La 15 iulie 2023, ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA, reprezentată de avocatul Buhnaci Tudor, a depus cerere de apel (nemotivată) împotriva hotărârii din 29 iunie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, iar la 01 noiembrie 2023 a depus cerere de apel (motivată), prin care s-a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.
9. La 28 iulie 2023, CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA a depus cerere de apel (nemotivată) împotriva hotărârii din 29 iunie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, iar la 02 noiembrie 2023 a depus cerere de apel (motivată), prin care s-a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA și avocatul Buhnaci Tudor în interesele ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA. S-a menținut hotărârea din 29 iunie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.
11. Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că, la 30 martie 2021, în sat. XXXXXX, Secara Igor, care este fondatorul 100% și administratorul SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, aflându-se la volanul autocamionului de model „TIR-DAF” cu n/î XXXXXX, deplasându-se cu spatele, a tamponat pilonul electric.
12. În continuare, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, Secara Igor a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute la art. 242 alin. (1) Cod contravențional și i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 18 u.c. (f. d. 12).
13. Totodată, la 09 martie 2021 a fost eliberată polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă nr. RCAI-006543675 de asigurătorul CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA persoanei asigurate Secara Igor în privința autovehiculului DAF 85 CF.340 n/î XXXXXX, perioada de asigurare 09 martie 2021 – 08 martie 2022 (f. d. 46).
14. Iar, potrivit raportului de inspecție tehnică din 12 martie 2021, la compartimentul „datele vehiculului” este indicat n/î XXXXXX, certificat de înmatriculare 152501055. La datele proprietarului este indicat SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, IDNO 1014600006855, adresa r-l Anenii Noi, sat XXXXXX. Date persoanelor de încredere: Secara Igor (f. d. 47).
15. Instanța de apel a mai reținut că, mijlocul de transport de model DAF model 85C340, anul fabricației 2004, prima înregistrare pe teritoriul RM

a fost la 17 mai 2013, proprietar este Secara Igor, actul de proprietate a fost înregistrat la 13 noiembrie 2018. La compartimentul alți deținători de drepturi: persoana juridică IDNO 1014600006855, locațiune, data înregistrării dreptului – 13.11.2018, data expirării – 26.05.2020 (f. d. 49).

16. În continuare, potrivit adevărului nr. 2096VP din 01 noiembrie 2021, conform datelor din Registrul de Stat al Transporturilor (starea la 27.10.2021), mijlocul de transport „DAF 85CF.340”, nr. de înmatriculare XXXXXX, de la data de 22.04.2015 este înmatriculat cu drept de proprietate pe numele lui Secara Igor. La data de 13.11.2018, acest mijloc de transport a fost transmis în folosință temporară conform contractului de locațiune către SRL „SIVTRASNPOR-PRIM”, pe termen de până la 26.05.2020.
17. Subsecvent, instanța de apel a ajuns la concluzia că, în perioada din 26.05.2020 și până în prezent, mijlocul de transport nominalizat nu este și nu a fost transmis în folosință temporară cu titlu gratuit (comodat), locațiune sau leasing.
18. Instanța de apel a evidențiat că, potrivit răspunsului CA „General Asigurări” SA nr. 2092-2021 din 02 august 2021, urmare a examinării materialelor dosarului de daune nr. 1418-21-RCA și luând în considerație faptul că, potrivit datelor din Registrul de Stat privind evidența Transportului Auto și Raportul de inspecție tehnică periodică a vehiculului nr. 1096244 din 12.03.2021, autovehiculul DAF85CF.340 cu n/î XXXXXX se afla în locațiunea persoanei juridice SRL „SIVTRASNPOR-PRIM” din data de 13.11.2018, s-a stabilit că Igor Secara, încheind contractul de asigurare cu nr. RCAI-006543675 la 09.03.2021, a indicat eronat posesorul mijlocului de transport, prin ce au fost încălcate prevederile art. 4 alin. (1) al Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care prevede că persoanele fizice și persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării. Astfel, fiecare posesor de autovehicul este obligat să dețină contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. De asemenea, art. 8 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 stipulează că, asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto se realizează nemijlocit prin încheierea de contract de asigurare între posesorul de autovehicul și asigurătorul autorizat să practice asigurare obligatorie de răspundere civilă auto. În asemenea situații, asigurătorul, în temeiul art. 8 alin. (2³), în cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea

sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locațiune sau al altui titlu prevăzut de legislație, riscul celor admiși de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condițiile alin.(2), este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare persoanei păgubite (f. d. 51).

19. Iar, potrivit răspunsului CA „General Asigurări” SA nr. 2921-2021 din 30 septembrie 2021, asigurătorul a informat că, nu are temei legal de a revizui decizia de refuz, deoarece potrivit Raportului de inspecție tehnică periodică a vehiculului nr. 1096244 din 12.03.2021, autovehiculul DAF85CF.340 cu n/î XXXXXX se află în locațiunea (folosința) persoanei juridice SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, deci este folosit în scopuri de afaceri. Totodată, asigurătorul a informat persoana păgubită că, potrivit prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, în cazul accidentelor produse de autovehicule a căror posesori nu au respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, persoana păgubită are opțiunea de a se adresa cu cerere de despăgubire Biroului National al Asigurătorilor de Autovehicule (f. d. 52).
20. Raportând la caz prevederile enunțate, reieșind din constatările relatate, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apelanților precum că prejudiciul cauzat de autovehiculul DAF85CF.340 cu n/î XXXXXX urmează a fi reparat de către Secara Igor și SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”. Or, reieșind din circumstanțele de fapt constatate se atestă că, la 30 martie 2021, când a fost tamponat pilonul electric din s. XXXXXX, Secara Igor deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă nr. RCAI-006543675 din 09 martie 2021 eliberată de asigurătorul CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA, în care figurează Secara Igor în calitate de persoană asigurată, autovehiculul DAF 85 CF.340 cu n/î XXXXXX, perioada de asigurare 09 martie 2021 – 08 martie 2022.
21. Colegiul a notat că, din analiza raportului de inspecție tehnică din 12 martie 2021 se reține că, la datele proprietarului este indicat SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” SRL, iar la datele persoanelor de încredere este indicat Secara Igor (f. d. 47).
22. Instanța de apel a conchis că, nu poate fi imputat lui Secara Igor greșeala admisă în raportul de inspecție tehnică auto a vehiculului în contextul în care Secara Igor și-a onorat obligațiunile asigurând mijlocul de transport precum și efectuând raportul de inspecție tehnică în sensul art. 4 alin. (1) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

23. Într-o altă ordine de idei s-a evidențiat că, având în vedere netemeinicia acțiunii înaintate de către ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA, instanța de apel a conchis că, instanța de fond întemeiat a încasat din contul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, în beneficiul lui Secara Igor, suma de 3000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, care au fost suportate de Secara Igor pentru asistența juridică prestată de avocatul Buga Vladimir. Acest fapt fiind confirmat prin mandatul seria MA nr. 1736339 din 29.05.2023, precum și ordinele de plată nr. GL 206000 și nr. GL 205992 (f. d. 75-76).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

24. La 07 iunie 2024, CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA a depus în adresa Curții Supreme de Justiție cerere de recurs împotriva deciziei din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a solicitat casarea deciziei din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 29 iunie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.
25. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, la actele dosarului nu se regăsește dovada comunicării deciziei integrale a instanței de apel recurentului, motiv pentru care recursul declarat de CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA se va considera că a fost înaintat în interiorul termenului de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.
26. În motivarea recursului s-a menționat că, circumstanță importantă în prezenta cauză, de care depinde soluția instanței, este stabilirea faptului dacă autobasculanta de model DAF cu n/î XXXXXX se afla în utilizarea SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” la data producerii accidentului rutier.
27. Evidențiază că, instanțele inferioare au considerat că această basculantă de mare tonaj nu era utilizată de persoana juridică menționată, ci în interes personal de Secara Igor, bazându-se pe informația din Registrul de Stat al Transporturilor, care se referă la o perioadă anterioară și care poate să nu reflecte toate realitățile obiective, ci doar pe acele care au fost declarate de solicitanții interesați sau dezinteresați. Totodată, instanțele inferioare au ignorat alte probe.
28. Cu privire la temeiul prevăzut de art. 432 lit. e) din Codul de procedură civilă, susține că, instanțele inferioare nu au constatat și elucidate pe deplin circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei, și anume nu au elucidat că din cumulul informațiilor și probelor prezentate se confirmă că în pofida expirării termenului contractului de locațiune, *de facto* autobasculanta de model DAF cu n/î XXXXXX continua să fie

transmisă în folosință către persoana juridică SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”.

29. Notează că, probele prezentate de partea reclamantă și de asigurător au fost abordate într-o manieră absolut nerezonabilă și arbitrară, contrar regulilor de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, care în mod vădit nu este corespunzătoare cu realitatea obiectivă.
30. Invocă faptul că, deși instanțele inferioare au considerat că indicarea în raportul de revizie tehnică a datelor SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” ar fi fost o eroare. Însă, anume SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” este utilizatorul care s-a preocupat de revizia tehnică și alte aspecte legate de folosirea vehiculului respectiv.
31. Menționează că, instanțele inferioare nu s-au expus asupra ordinului de plată nr. 47 din 10.03.2021, prin care SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” a achitat taxa pentru folosirea drumurilor pentru autobasculanta de model DAF cu n/î XXXXXX peste un an de la pretinsa expirare a contractului de locațiune.
32. Respectiv, apreciază că, SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” continua să folosească autobasculanta de model DAF cu n/î XXXXXX după expirarea contractului de locațiune prin prelungirea tacită a acestuia.
33. Conchide că, ignorarea de către instanțele inferioare a acestei probe denotă că, acestea au selectat doar anumite probe convenabile propriei soluții, iar cu privire la celelalte probe nu au oferit nici un răspuns și nici o argumentare, lăsând să se înțeleagă că în general nu au auzit argumentele tuturor participanților la proces.
34. Cu titlu de practică judiciară s-au invocat încheierile Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-754/20 din 27.05.2020, nr. 2rac-93/23 din 15.11.2023, nr. 2rac-132/22 din 03.08.2022 și nr. 2ra-1578/20 din 23.12.2020.
35. În drept, s-au invocat prevederile art. 357, 358, 385, 386, 387, art. 432 alin. (1) lit. a), b) și e) din Codul de procedură civilă.
36. Pe parcurs, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor copia recursului declarat de CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat.
37. Însă, deși intimații au recepționat corespondența la 10-11 iulie 2024 (f. d. 179-181), până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimații nu au făcut uz de dreptul său procedural de a depune referința.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

38. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

39. Art. 431 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

(4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

40. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

41. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.”

42. Art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept:

b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.”

43. Art. 117 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

(2) În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.”

44. Art. 130 alin. (1) – (5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

(3) Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

(4) Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

(5) Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.”

45. Art. 94 alin. (1), (2), (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

(2) În cazul mai multor reclamanți sau pîrîți, aceștia sînt obligați să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporțional sau solidar, în funcție de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanți a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalți nu sînt responsabili de cheltuielile lui.

(4) Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărîrea atacată sau pronunță o nouă hotărîre, instanța ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată.”

46. Art. 96 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

(1¹) Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.”

47. Art. 796 din Codul civil:

„Dacă doi sau mai mulți debitori datorează o prestație în așa fel încît fiecare este dator să efectueze întreaga prestație, iar creditorul poate pretinde fiecăruia din debitori executarea, atunci debitorii sînt legați solidar.”

48. Art. 1998 alin. (1) din Codul civil:

„(1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repara prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.”

49. Art. 2005 alin. (1), (2) și (3) din Codul civil:

„(1) Comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăție, iar în cazurile expres prevăzute de lege, fără vinovăție, de către administratorul, salariatul său sau o altă persoană subordonată comitentului (prepus) în funcțiile care i s-au încredințat.

(2) În cazul în care prepusul a cauzat prejudiciul cu intenție, persoana vătămată poate alege să ceară repararea prejudiciului numai de la comitent, numai de la prepus sau de la ambii în mod solidar.

(3) Comitentul conservă dreptul de regres contra prepusului. Prepusul se poate exonera de răspundere dacă va dovedi că s-a conformat întocmai instrucțiunilor comitentului.”

50. Art. 2025 alin. (1) din Codul civil:

„(1) Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu puțință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească.”

51. Art. 942 alin. (1) și (2) din Codul civil:

„(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.

(2) Rata dobînzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.”

52. Art. 8 alin. (2³) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006 (în redacția în vigoare la data apariției raportului juridic litigios):

„(2³) În cazul în care asiguratul persoană fizică, cu excepția întreprinzătorului individual, a transmis autovehiculul pentru care s-a încheiat contractul în proprietatea sau utilizarea unei persoane juridice sau a unui întreprinzător individual în temeiul contractului de locațiune sau al altui titlu prevăzut de legislație, riscul celor admiși de persoana juridică sau întreprinzătorul individual să utilizeze autovehiculul nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condițiile alin.(2).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, concluziile instanței de apel expuse în decizie sunt neîntemeiate, rezultate din aprecierea greșită a circumstanțelor cauzei și a probelor, fapt care constituie temei de casare atât a deciziei instanței de apel, cât și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere parțială a acțiunii.

54. Pentru a ajunge la această concluzie, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a reținut următoarele circumstanțe.

55. *Ab initio*, după cum a fost deja expus, în jurisprudența Curții Supreme de Justiție (încheierea nr. [2ra-883/24](#), §61), temeiurile stabilire la art. 432

alin. (1) lit. a) și art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă nu pot fi invocate simultan, deoarece ele se exclud reciproc. În aceeași încheiere ([2ra-883/24](#), §62-70), Curtea Supremă de Justiție a explicat aplicabilitatea temeiului de recurs prevăzut la art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

56. În continuare, Completul de judecată evidențiază că, argumentele invocate de recurent, susținute prin probele de referință, au fost invocate de la bun început, atât la examinarea cauzei în instanța de fond, cât și cea de apel, fiind cunoscute părților. Astfel, la caz, instanța de recurs se va expune asupra circumstanțelor, susținute prin probe, cunoscute și disputate de către părți la examinarea cauzei în instanța de fond și de apel, fără de a convoca participanții la proces în ședință publică, ceea ce se raportează dreptului la un proces echitabil, garantat de articolul 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea cauza *Covalenco c. Moldovei*, cererea nr. 72164/14).
57. Subsecvent, Completul de judecată notează că, recurentul corect a identificat elementul cheie ce urma a fi constatat de către instanțele de judecată, și anume dacă mijlocul de transport DAF cu n/î XXXXXX, la momentul producerii accidentului rutier din 30 martie 2021, se afla sau nu în posesia și folosința (utilizarea) SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”.
58. Având în vedere esența criticilor invocate de către recurent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le-a examinat prin prisma temeiului de recurs prevăzut la art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă și a constatat următoarele.
59. Completul de judecată atestă că, mijlocul de transport DAF cu n/î XXXXXX, reprezintă autocamion, tipul caroseriei – basculantă, masa proprie – 11 100 kg, iar masa maximă autorizată – 32000 kg, circumstanțe ce rezultă din certificatul de înmatriculare al acestuia (f. d. 48).
60. Totodată, potrivit certificatului de înmatriculare menționat, proprietarul mijlocului de transport respectiv este Secara Igor (f. d. 48).
61. Potrivit adeverinței nr. 2096VP din 01 noiembrie 2021 eliberate de IP „Agenția Servicii Publice”, conform datelor din Registrul de Stat al Transporturilor (starea la 27.10.2021), mijlocul de transport nominalizat, de la data de 22.04.2015 este înmatriculat cu drept de proprietate pe numele lui Secara Igor. La 13.11.2018, acest mijloc de transport a fost transmis în folosință temporară conform contractului de locațiune către SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, pe termen de până la 26.05.2020 (f. d. 50).
62. Completul de judecată a mai constatat că, administratorul și fondatorul SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, este Secara Igor (f. d. 10).

63. Totodată, la 09 martie 2021 de către asiguratorul CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA a fost eliberată polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă nr. RCAI-006543675 persoanei asigurate Secara Igor în privința autovehiculului DAF cu n/î XXXXXX, perioada de asigurare de la 09 martie 2021 până la 08 martie 2022 (f. d. 46).
64. Iar, potrivit raportului de inspecție tehnică din 12 martie 2021, la compartimentul „datele vehiculului” este indicat n/î XXXXXX, certificat de înmatriculare 152501055. La rubrica „datele proprietarului” este indicat SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, IDNO 1014600006855, adresa r-l Anenii Noi, sat XXXXXX, iar la rubrica „datele persoanelor de încredere” este indicat Secara Igor (f. d. 47).
65. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, taxa pentru folosirea drumurilor în anul 2021 pentru mijlocul de transport DAF cu n/î XXXXXX în sumă de 4500 lei, a plătit SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 47 din 10 martie 2021 (f. d. 81).
66. În jurisprudența sa, Curtea Supremă de Justiție a subliniat că anume instanțele judecătorești califică raportul material litigios, nefiind ținute de denumirea actelor juridice încheiate și prevederile legale indicate în conținutul lor (*decizia nr. [2rac-32/23](#), §38*). Sarcina determinării raportului juridic dintre părți, care aparține instanței de judecată, nu poate fi îndeplinită formal. Aceasta necesită inclusiv o calificare concretă a raportului juridic dintre părți, determinarea limitelor drepturilor și obligațiilor lor în raport cu elementele aflate în litigiu (*decizia nr. [2rac-125/24](#), §51*).
67. Primul pas obligatoriu este determinarea existenței sau inexistenței circumstanțelor faptice care confirmă ori infirmă raportul juridic material litigios. Nu este suficientă o simplă examinare formală a înscrisului ori a elementelor sale externe, analiza fiind necesar a se extinde asupra comportamentului părților în contextul executării contractului și asupra tuturor probelor administrate (*decizia nr. [2ra-278/24](#), §68*).
68. Într-o situație în care legea nu impune forma scrisă sub sancțiunea nulității, și în lipsa unei convenții certe între părți în acest sens, instanța avea obligația de a analiza substanța raportului juridic, inclusiv existența și manifestarea voinței părților la încheierea contractului sub forma unui acord verbal cât și executarea sau neexecutarea acestuia pe parcurs (*decizia nr. [2ra-278/24](#), §71*).
69. Prin prisma probelor administrate la actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, întreg probatoriul cauzei indică referitor la utilizarea mijlocului de transport DAF cu n/î XXXXXX, la

momentul producerii accidentului rutier din 30 martie 2021, de către SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”.

70. Completul de judecată notează că, instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat s-au rezumat la aprecierea faptului dacă mijlocul de transport respectiv, la momentul producerii accidentului rutier din 30 martie 2021, se afla sau nu în posesia și folosința (utilizarea) SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, doar pe existența unui act juridic (contract de comodat/locațiune) în formă scrisă, atât timp cât acest înscris nici nu era obligatoriu sub sancțiunea nulității.
71. Aprecierea posesorului și utilizatorului de fapt al mijlocului de transport urma a fi efectuată prin cercetarea dacă între părți a existat în fapt un raport juridic (*a se vedea comparativ decizia nr. [2ra-278/24](#), §74*) pentru a stabili dacă mijlocul de transport era utilizat de către SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, la volan fiind însăși administratorul persoanei juridice respective.
72. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că legea nu prevede obligația încheierii actului juridic în formă scrisă pentru a constitui/continua raporturile juridice de comodat/locațiune a mijlocului de transport.
73. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, interpretarea legii din decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.
74. Completul de judecată menționează că, răspunzător de producerea accidentului rutier se face SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, care nu a respectat obligația de a încheia contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și a admis la conducerea mijlocului de transport pe Secara Igor, motiv pentru care SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” urmează să repare prejudiciul efectiv cauzat ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA.
75. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, fapta prejudiciabilă a fost săvârșită de către Secara Igor din imprudență, acesta poziționându-se în postura de administrator/salariat/prepus în raport cu SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” (comitent), fapt ce determină lipsa răspunderii solidare a acestora în ordinea stabilită de art. 2005 alin. (2) din Codul civil, dar răspunderea comitentului, care conservă dreptul de regres contra prepusului.
76. În continuare, Completul de judecată observă că, potrivit devizului de cheltuieli în privința bunului deteriorat „LEA-0,4 KV PT-216AN F-2 s. XXXXXX, r. Anenii Noi”, cuantumul prejudiciului în sumă de 9736,40 lei este format din: lucrări de montare în sumă de 5957,53 lei; materiale aportate de către antreprenor în sumă de 16,92 lei; materiale aprobate de

către beneficiar în sumă de 1733,22 lei; cheltuieli de gestiune și depozitare 3% în sumă de 52 lei; cheltuieli de administrare în sumă de 354 lei; și TVA în sumă de 1622,73 lei (f. d. 19).

77. Însă, Completul de judecată apreciază că, prejudiciul efectiv cauzat ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA de către SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” se rezumă la costul materialelor folosite la reparația bunului deteriorat, inclusiv TVA, și anume în sumă de 16,92 lei + 1733,22 lei = 1750,14 lei. Totodată, TVA din suma de 1750,14 lei constituie 350,02 lei, iar valoarea totală a prejudiciului efectiv cauzat se ridică la suma de 2100,16 lei.
78. Or, lucrările de montare, cheltuielile de gestiune și depozitare, precum și cheltuielile de administrare, care ar fi fost suportate de către ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA și în absența faptei ilicite din partea SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, nu pot fi recuperate de către acesta, deoarece au implicat resursele propriilor angajați și nu se confirmă că au legătură causală cu accidentul, dar cu activitatea obișnuită a recurentului.
79. Într-o altă ordine de idei Completul de judecată evidențiază că, ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA are dreptul de a pretinde dobânda de întârziere, însă doar față de SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, calculată la suma de 2100,16 lei și pentru o perioadă mai scurtă decât cea invocată.
80. Astfel, Completul de judecată reține că, la 15 august 2022 ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA a expediat în adresa SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” o somație, prin care a solicitat repararea prejudiciului material cauzat în sumă de 9736,40 lei, în termen de 5 zile din data primirii somației (f. d. 21).
81. Completul de judecată atestă că, somația a fost recepționată de SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” la 16 august 2022, respectiv termenul de 5 zile a expirat la 22 august 2022 (zi de luni).
82. Respectiv, SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” urmează să plătească o dobândă de întârziere calculată la suma de 2100,16 lei, pentru perioada 23 august 2022 – 10 martie 2023, care constituie suma de 322,41 lei.
83. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiate concluziile instanței de fond și de apel în ceea ce ține de caracterul neîntemeiat al acțiunii formulate de ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA împotriva SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” în partea pretențiilor de reparare a prejudiciului material în sumă de 2100,16 lei și încasării dobânzii de întârziere în sumă de 322,41 lei.

84. În conexiunea celor relatate se constată că, instanța de apel și cea de fond au interpretat ledea contrar jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, ce a dus la emiterea unei soluții greșite în partea pretențiilor analizate *supra*.
85. Într-o altă ordine de idei Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, dat fiind faptul că ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA a solicitat prin cererea de chemare în judecată compensarea cheltuielilor de judecată, care a fost admisă parțial în sensul descris *supra*, în temeiul art. 94, 96 din Codul de procedură civilă și art. 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, urmează a se încasa de la SRL „SIVTRANSPORT-PRIM”, în beneficiul ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA, suma de 270 lei cu titlu de taxă de stat, proporțional părții admise din pretențiile acțiunii, și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, această sumă fiind apreciată de către Completul în raport cu criteriile „real, necesar și rezonabil”, proporțional părții admise din pretențiile acțiunii.
86. Într-o altă ordine de idei Completul menționează că, odată ce acțiunea formulată de ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA împotriva lui Secara Igor a fost respinsă integral, în temeiul art. 94, 96 din Codul de procedură civilă urmează a se încasa de la ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA, în beneficiul lui Secara Igor, suma de 2000 (două mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, această sumă fiind apreciată de către Completul în raport cu criteriile „real, necesar și rezonabil”.
87. În consecință, recursul urmează a fi admis, casată integral decizia din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 29 iunie 2023 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care: Se admite parțial acțiunea și se încasează de la SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” în beneficiul ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA suma de 2100,16 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 322,41 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 270 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 3692,57 lei (trei mii șase sute nouăzeci și doi lei, 57 bani). În rest, pretențiile din acțiune formulate împotriva lui Secara Igor, precum și în partea în care exced cuantumul prejudiciului material, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată încasate prin prezenta hotărâre, se resping ca fiind neîntemeiate. Totodată, se admite parțial solicitarea lui Secara Igor cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică și se încasează de la ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA, în beneficiul lui Secara Igor, suma de 2000 (două mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în rest se respinge ca fiind neîntemeiată.

88. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 445 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA.

Casează integral decizia din 06 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 29 iunie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, și pronunță o hotărâre nouă, prin care:

Se admite parțial acțiunea și se încasează de la SRL „SIVTRANSPORT-PRIM” în beneficiul ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA suma de 2100,16 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 322,41 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 270 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 3692,57 lei (trei mii șase sute nouăzeci și doi lei, 57 bani).

În rest, pretențiile din acțiune formulate împotriva lui Secara Igor, precum și în partea în care exced cuantumul prejudiciului material, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată încasate prin prezenta hotărâre, se resping ca fiind neîntemeiate.

Se admite parțial solicitarea lui Secara Igor cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică și se încasează de la ÎCS „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” SA, în beneficiul lui Secara Igor, suma de 2 000 (două mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în rest se respinge ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu